

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/99/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313212077
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8313212077.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci žalobcu: Profi Credit Slovakia, s.r.o. so sídlom Bratislava, Ul. Pribinova č. 25, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ul. Kubániho č. 16, proti žalovanému: P. P., bytom X., Ul. X. č. XXX/XX, za účasti vedľajších účastníkov: 1/ Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ so sídlom Skalica, Ul. Petrovská č. 10, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom v Chorvátskom Grobe, Námestie Josipa Andriča č. 1, 2/ Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa POS so sídlom Prešov, Námestie legionárov č. 5, zastúpenému JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou vo Vranove n/Topľou, Ul. Dobrianskeho č. 1651, o zaplatenie 2.305,25 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 15C 131/2013 - 55 z 23.01.2014 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v predmetnej veci zamietol, náhradu trov konania účastníkom nepriznal, zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade, teda Občianskemu združeniu slovenských spotrebiteľov AZ náhradu trov konania vo výške 198,66 Eur a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade - Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa POS nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že medzi účastníkmi konania existoval zmluvný vzťah, na základe ktorého žalobca schválil žalovanému revolvingový úver. V dôsledku porušenia povinnosti z jeho strany sa záväzok žalovaného stal podľa úverových podmienok platných u žalobcu splatným. Na túto skutočnosť bol žalovaný upozornený listom z 23.07.2009. Na základe tvrdenia samotného žalobcu v jeho návrhu na začatie konania, žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 2.305,25 Eur dňa 13.09.2009. Tento deň bol poskytnutý úver žalovanému zosplatnený. Súd sa zaoberal námietkou premlčania uplatneného nároku, ktorú vzniesol vedľajší účastník na strane žalovaného. Všeobecná premlčacia doba je trojročná a objektívny začiatok jej plynutia nastáva dňom, keď sa právo môže vykonať po prvý raz a teda keď je právo žalovateľné a môže sa uplatniť na súde. V tejto konkrétnej veci žalobca mohol svoje právo uplatniť na súde po zosplatnení celého úveru, teda 14.09.2009. V deň podania návrhu na začatie konania, teda 21.08.2013 už premlčacia lehota uplynula. Preto bolo potrebné žalobu zamietnuť.

Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 a taktiež aj výrok o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka v 1. rade, ktorý do konania vstúpil ako prvý a jeho trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia v celkovej sume 198,66 Eur.

Vedľajšiemu účastníkovi v 2. rade náhradu trov konania nepriznal so zreteľom na to, že tento vedľajší účastník do konania vstúpil neskôr, a to 15.01.2014.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Poukázal na to, že z napadnutého rozsudku sa nedá vôbec zistiť, na základe čoho aplikoval občianskoprávnu úpravu premlčania, čo z rozsudku robí nepreskúmateľné a arbitrárne rozhodnutie. Právna úprava premlčania v Občianskom zákonníku nie je právnou úpravou určenou na ochranu spotrebiteľa. Preto sa malo postupovať podľa obchodnoprávnej regulácie premlčania, čo však konajúci súd neurobil a rozhodol nezákonne. V Obchodnom zákonníku je presne stanovené, ktoré z jeho ustanovení sa na predmetný právny vzťah s účasťou spotrebiteľa nemôžu použiť a upravujú sa obmedzenia pre ich použitie, pričom úprava premlčania tam nepatrí. Je nesporné, že obchodnoprávna úprava premlčania a jej použitie vo vzťahu dodávateľ - spotrebiteľ nie je vylúčená. Je naopak prípustná. Konajúci súd z toho nevychádzal a námietku premlčania posúdil nesprávne podľa nepríslušnej právnej normy. Uvedený záver vyplýva aj z logického výkladu spotrebiteľského práva a podstaty právnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Nemôže byť a ani nie je rozhodujúcim pre aplikáciu obchodného zákonníka alebo občianskeho zákonníka, či osobou zaviazanou plniť nárok je spotrebiteľ alebo dodávateľ. Zdanlivá výhoda použitia občianskoprávnej úpravy premlčania oproti obchodnoprávnej úprave sa prejaví ako nevýhoda vtedy, ak dôjde napr. k uznaniu dlhu dlžníkom, teda ak je spotrebiteľ dlžníkom zo zmluvného vzťahu. Podľa predpisov občianskeho práva je v takom prípade premlčacia doba 10-ročná a podľa predpisov obchodného práva je dĺžka premlčacej lehoty 4 roky.

Smernica Rady č. 93/13/EHS je namierená na odstraňovanie nerovnováhy vo vzťahu dodávateľa a spotrebiteľa, avšak občianskoprávna úprava premlčania nie je takou úpravou, ktorá takúto rovnováhu odstraňuje.

Súd prvého stupňa nezákonne rozhodol, keď dospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku. Súd mal vychádzať zo 4-ročnej premlčacej doby. Navyiac, žalobcovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože o vznesenej námietke premlčania nebol informovaný a nemohol sa s ňou vopred oboznámiť.

Výrok o priznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi je v rozpore s procesnou úpravou vedľajšieho účastníctva a úpravou náhrady trov konania. Nie je možné na základe § 93 ods. 4 O.s.p. aplikovať zásadu úspechu v tomto konaní pri rozhodovaní o náhrade trov konania na vedľajšieho účastníka, lebo ten vo veci samej úspech alebo neúspech v konaní nemal. Ide len o zneužívanie ustanovenia § 92 ods. 2 až 4 evidentne motivované snahou o dosiahnutie prospechu titulom uplatnenia náhrady trov konania. Je možné spochybniť, či vedľajší účastník je združením podľa zákona č. 250/2007 Z.z., nakoľko ani z rozsudku nevyplýva, či preukázal reálne vykonávanie činnosti podľa uvedeného zákona. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobe vyhovel alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Vedľajší účastník v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že predmetný právny vzťah účastníkov konania je potrebné posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie a pokiaľ ide o premlčanie predmetného záväzku, vychádzať z trojročnej premlčacej lehoty. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník v 2. rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože toto je nepreskúmateľné.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie účastníkovi možnosti konať pred súdom, pretože tento nemá možnosť reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čo je zároveň dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádza a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

V tejto súvislosti je potrebné prisvedčiť námietke žalobcu uvedenej v jeho odvolaní, ktorá sa týka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa. Z obsahu spisu v predmetnej veci je zrejmé, že účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8000018596 z 10.02.2006, pričom žalobca od počiatku konania so zreteľom na obsah predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere a zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere zastáva názor, že ide o obchodnoprávny vzťah regulovaný Obchodným zákonníkom, v zmysle ktorého je zmluva o úvere tzv. absolútnym obchodom.

Súd prvého stupňa však vo veci aplikoval jednak ustanovenia Obchodného zákonníka, a to § 497, kde je upravená zmluva o úvere, teda tzv. absolútny obchod, avšak v otázke premlčania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Z rozsudku nie je možné zistiť, akými úvahami sa súd prvého stupňa spravoval pokiaľ aplikoval oba tieto právne predpisy v predmetnej veci, teda pokiaľ ide o vznik právneho vzťahu a jeho obsah, mal by byť tento založený na ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, avšak otázka prípadného premlčania by mala byť založená na ustanovení § 100 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Takéto úvahy z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplývajú, čo robí tento rozsudok nepreskúmateľným.

Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa náležitým spôsobom odôvodniť svoje rozhodnutie v predmetnej veci a pokiaľ mieni využiť aplikáciu kombinácie oboch právnych predpisov, teda tak Obchodného zákonníka, ako aj Občianskeho zákonníka v predmetnej veci, najmä v otázke premlčania, musí svoje rozhodnutie náležite odôvodniť v tom smere, prečo je možné a dôvodné použiť právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku (v danom prípade vo vzťahu k premlčaniu) aj pre právny vzťah založený Obchodným zákonníkom v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka.

Až po takto doplnených právnych úvahách a eventuálnom dokazovaní, ak sa ukáže taká potreba, bude možné vo veci zákonne rozhodnúť, tak aby rozhodnutie súdu prvého stupňa nenieslo znaky arbitrárnosti rozhodnutia vyplývajúcej z absencie náležitého odôvodnenia.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.